

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΣΑΡΛ ΦΟΛΕ'Υ'

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΗΣ

γιατρός έσφιξε με συγκίνηση τὰ χέρια του Φρειδερίκου και του ψιθύρισε με τόνο Ιεσίας, παίρνοντας τὸ καπέλλο του :

— Φτωχέ μου φίλε, ἡ γυναίκα σου εἶνε καταδικασμένη... Θὰ πεθάνῃ ὕστερα ἀπὸ λίγο, χωρὶς ἀγωνία, χωρὶς πόνους. Τὴν λίγη ὥρα ποὺ τῆς μένει νὰ ζῆσῃ, μὴ τὴν κάνεις νὰ ὑποφέρῃ, μὴν ταράξεις τὴν γαλήνη τῆς...

πλάι στὸν κοιτῶνα τῆς ἐτοιμοθάνατης. Μέσα στὴν φοβερὴ συντριβὴ του γιὰ τὸν βέβαιο περὶ θάνατο τῆς γυναίκας του, ποὺ τὴν λάτρευε, προσπαθοῦς νὰ ἐξηγήσῃ τὰ παράξενα λόγια τοῦ γιατροῦ: «Μὴ τὴν κάνεις νὰ ὑποφέρῃ, μὴ ταράξεις τὴν γαλήνη τῆς...». Διὸ χρόνια ποὺ ἦσαν παντρεμένοι, δὲν ἦταν ὁ πῶς τριφερός σύζυγος γι' αὐτή: Ἄλλὰ νὰ ζῆ ἡ λατρευτὴ του Λουκία τοῦ εἶχε δεῖξαι στὸ διάστημα αὐτὸ τὴν μεγαλύτερη πίστι, τὴν μεγαλύτερη ἀφοσίωσι ποὺ μοιροῖ νὰ δεῖξῃ μὴ σύζυγος.

Τότε λοιπὸν, τὴ ἐσήμαιναν τὰ λόγια τοῦ γιατροῦ: Τὸ ξαφνικὸ ἀνοιγμα τῆς πόρτας, ἔκανε τὸ Φρειδερίκο νὰ σιγήσῃ. Σήκωσε τὰ μάτια του νὰ εἶδε νὰ βγαίνῃ ἀπ' τὸν κοιτῶνα τῆς γυναίκας του ὁ πατέρας, ὁ ὁποῖος εἶχε μεταλάβει τὴν ἐτοιμοθάνατη.

Ἐσφιξε κ' αὐτὸς στὸν Φρειδερίκο ἕνα βλέμμα γεμάτο συγκίνηση, τοῦ ἔσφιξε τὰ δύο χέρια, ὅπως εἶχε κάνει κ' ὁ γιατρός, καὶ ὕστερα τοῦ ψιθύρισε με τὸν ἴδιο ἱερευτικὸ τόνο:

— Συμφιλίωσθι μετ' ὁ Θεοῦ, θέλει νὰ συμφιλίωσθι καὶ μαζί σας. Μὴν τὴν κάνετε νὰ ὑποφέρῃ... Ἔβλε ἐτοιμοθάνατη...

Μὰ γιατί λοιπὸν γινόταν καὶ ἡ νέα αὐτὴ ἐκκλίσις στὴν καλοσύνη του; Ὑπακούοντας σ' ἕνα αἰσθημα περιουσίας, ἰσχυρότερο ἀπὸ τὸν πόνο του, ὁ Φρειδερίκος ἀνασήκωσε τὸ βαρὺ παραπέτασμα τῆς πόρτας καὶ μπήκε στὴν κρεββατοκάμαρα τῆς ἀρρωστης.

Μέσα στὸν φωτιστέφανο τῶν σγουρῶν τῆς ξανθῶν μαλλιών, διόλεσε μὲσα στὰ λευκὰ προσέφρατα τῆς, ἡ Λουκία ἦταν ἀκόμα ὄρασι, γλοιοῦ ὅμως κ' ἐξασθημένη, ἀπαράλλαχτα μ' ἕνα κακομοῖρο χερμονιάτικο λουλουδάκι, χαμένο μέσα στὰ χιόνια. Τὰ μάτια τῆς τὰ βαδουλομένα ἀπὸ τὴν ἀγωνία καὶ τὸν πόνο, ὑψώθηκαν ἐντρομα πρὸς τὰ μάτια τοῦ Φρειδερίκου. Ὁ νέος ἔνοιωσε τότε μὴ σφοδρὰ ταραχὴ ἀπὸ τὴ σιωπηλὴ αὐτὴ ἱεσσία. Τὶ εἶχε συμβεῖ λοιπὸν μεταξὺ τοῦ γιατροῦ, τοῦ πατῆ καὶ τῆς ἀρρωστης, ὥστε τὸ γλοιοῦ αὐτὸ προσώπου, τὸ τόσο σίγουρο ἀκόμα γιὰ τὰ χιόνια καὶ τὰ φρέια ποὺ θὰ δεχόταν, νὰ ἐκφράζῃ μὴ τέτοια ταπεινὰ κ' ἕναν τέτοιο πόνο. Τὶ εἶχε συμβεῖ ποὺ ἔκανε τὴ Λουκία νὰ φοβάται τὸν ἄντρα τῆς τόσο πολὺ;

Γονατιστὸς κοντὰ στὸ κρεβάτι τῆς, ὁ Φρειδερίκος, καταβάλλοντας ὅλη τὴ δυνάμη του γιὰ νὰ συγκρατήσῃ τὰ δάκρυά του, δὲν μπόρεσε νὰ τῆς πῇ, παρὰ μόνον τὴ σκέψῃ ποὺ πλάκωνε τὴ στιγμή ἐκείνη τὸ στήθος του, σὰν ἐφιλιώσῃ:

— Λουκία, Λουκία, τί σοῦ εἶπαν λοιπὸν οἱ ἄσθρολοι αὐτοὶ καὶ εἶσαι τόσο θλιμμένη; Τὶ συμβαίνει, ἀγάπη μου;

Ἐκείνη ἐξακολούθησε νὰ τὸν κοιτᾷ μετὰ τὰ πολλὰ μεγάλα θλιμμένα τῆς μάτια. Καὶ μετὰ τὸ ἄκουμα χεῖλῃ τῆς, ποὺ ὁ Φρειδερίκος δὲν ἔ'νε ἀνεγνώριζε ἀρτότου εἶχαν πάρει νὰ χαιρογελοῦν, ψιθύρισε μὲ μὴ φωνὴ σβυσμένη, ποὺ δὲν ἔμοιαζε διὰ τῆς φωνῆς:

— Κατάλαβα ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ γιατροῦ, ὅτι θὰ πεθάνω...

Δάκρυα ἀνέβλυσαν ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ Φρειδερίκου κ' ἔκρυψε τὸ πρόσωπό του στὰ χέρια του, μὴ θέλοντας νὰ τὸν δῆ ἡ Λουκία νὰ πῶνε θὰ παρακαλοῦμε τὴν Παναγίτσα νὰ τελειώσῃ γρήγορα ὁ πόλεμος, γιὰ νὰ ξαναγυρίσῃς κοντὰ μας. Ἐλα, πατερούλη... Ἐλα... Ὁ πονεμένος πατέρας ἀναστράψε καὶ κἀπῆσε στὸ τραπέζι μετὰ τὰ παιδιά του ὀλόγυρα. Θεῖα γαλήνη ἦταν χιμμένη τώρα στὸ βασανισμένο πρόσωπό του. Ἡ ψυχὴ του χαιρογελοῦσε μέσα στὰ μάτια του. Κατέβασε διὸ μπουκιές, χορτασμένος ἀπὸ τὴν ἐξαγνη εὐτυχία, χάρισε λαχταρισμένους τὸ βλαστάρι τῆς οἰκογενείας του καὶ προῖπρῳ, γεμάτος ἀνακούφιση, φόρεσε τὴν κάσκα του καὶ πήρε τὸ τραῖνο γιὰ τὸ μέτωπο...

κλαίῃ. Καίδουόντάς του τὰ μαλλιά μετὰ τὰ λευκὰ, κρῖα τῆς δάχτυλα, ἡ ἐτοιμοθάνατη γυναίκα ἐξακολούθησε μετὰ πῶ σβυσμένη ἀκόμα φωνή:

— Μὰ ἐκεῖνος ποὺ μ' ἔκανε νὰ πονέσω περισσότερο, δὲν εἶνε ὁ γιατρός... Ἔβλε ὁ πατέρας. Μ' ἔκανε νὰ καταλάβω πόσο ἀμαρτωλὴ εἶμαι ἀπέναντί σου.

— Ἔβλε τρελλός! φώναξε δυνατὰ ὁ Φρειδερίκος, ἀφίρνοντας ἐλευθερὰ περὶ νὰ τρέχουν τὰ δάκρυά του κ' ἀγκαλιζόντας μετὰ πῶς τὸ ἀδύνατο σῶμα τῆς Λουκίας.

— Μ' ἀγαποῦσε ὅσο σ' ἀγαποῦσα καὶ μοῦ ἦσαν πάντα πιστὴ. Ἔσο μονάχα μ' ἔκανε νὰ νοιώσω τὴν εὐτυχία!

Στὰ μάτια τῆς ἐτοιμοθάνατης ζογαριώθηκε τώρα μὴ ἀπερίγραπτη ἀγωνία κ' ὅλο τὸ φτωχὸ, γλοιοῦ πρόσωπό τῆς σούρωσε ἀπ' τὸν πόνο. Ἐνοωσε μετὰ ἀπόγνωσι τὰ χέρια τῆς, σὰν νᾶθελε νὰ ζητήσῃ στὴν προσεχὴ τὴ δυνάμη ποὺ τῆς χαιροζόταν γιὰ ν' ἀποτελειώσῃ ἔκεινο ποὺ ἐπρόκειτο νὰ πῇ κ' ἐτραύλιζε μετὰ μὴ φωνὴ ποὺ τὴν ἐσπάζαν λυγμοὶ καὶ βόγγοι:

— Ἡ ἀγάπη ποὺ μοῦ δείχνεις, κάνει τὴν μετομειλιά μου πῶ φοβερὴ καὶ πῶ φοβερὴ τὴν ἐξομολόγησί μου. Ὡστόσο, πρέπει νὰ σοῦ πῶ ὅτι κρῖοῦ μέσα μου, γιατί μόνον ἀπὸ τὸν ὄρον αὐτὸν μοῦ ἔδωσε τὴν ἄφεσι τῶν ἀμαρτιῶν μου ὁ πατέρας. Ὅσο ἀδύνατη καὶ ἂν εἶνε ἡ φωνὴ μου, πᾶλι φοβάμαι, μήπως αὐτὸ ποὺ θὰ σοῦ πῶ, στὸ πῶ ποὺ δύναται. Γιατὶ εἶνε, Θεέ μου, πῶς φοβερό, ὅ, πῶς φοβερό... Ἄκουσέ με, καλὲ μου Φρειδερίκε, φτωχέ, καλὲ μου Φρειδερίκε!... Ἄκουσέ με... Σοῦ ἀπίστησα!...

— Τὸ ἤξερα, μικρούλα μου, καὶ σὲ συγχωρῶ, μ' ὅλη μου τὴν καρδιά, εἶπε ὁ Φρειδερίκος.

Ὁ Φρειδερίκος ἔνοιωσε ἕναν πόνο σπαραχτικὸ, σὰν νὰ τοῦ ἔδιναν κατᾶσθηθαι μὴ μαχαριά. Γιὰ νὰ μὴν σφάλλῃ ἀπὸ τὴν ὀδύνη, βύθισε τὸ κεφάλι του μέσα στὰ κλιννοσεπάσματα. Ἡ Λουκία, μετὰ μὴ σποτεινιασμένα ἀπὸ τὴν φρίκη, ἔτρεπε σὺγκρομη. Φοβόταν πῶς θὰ τρελλανόταν πρὶν πεθάνῃ. Ἡ ἀγωνία τὴν ἐπληγε... Ποθοῦσε ν' ἀκούσῃ μὴ λέξῃ συγκίνης ἀπ' τὸ στόμα τοῦ ἀνδρός τῆς κ' ἡ ἀμελικτη αὐτὴ σιωπὴ τὴν θανάτωνε διὰ δᾶ.

— Ἀπάντησέ μου, ψιθύρισε στὸ Φρειδερίκο. Πές μου κάτι... Δὲν ἤξερα τί ἔκανα... ὦ! μίλησέ μου... Θὰ πεθάνω πάρα πῶς δυστυχισμένη ἂν δὲν με συγχωρήσῃ!

Σπαρασσόμενος πάντα ἀπ' τὸν πόνο, ὁ Φρειδερίκος ἔνοιωσε νὰ σταλάζων στὸ σκαμμένο του κεφάλι τὰ θερμὰ δάκρυα τῆς ἐτοιμοθάνατης. Τὰ δάχτυλά τῆς ἄγγιξαν γιὰ μὴ στιγμή τὸ μέτωπό του καὶ τάνωισε κρῖα καὶ χαιροζόματα ἀπ' τὸ πλησίασμα τοῦ θανάτου. Θιμῆθηκε τότε τὸ σφίξιμο τῶν χεριῶν καὶ τῆς γεμάτης συγκίνησης ματιῆς τοῦ γιατροῦ καὶ τοῦ πατῆ. Τοῦ φάνηκε πῶς ἄκουγε αὐτὴ τὴ στιγμή τὴν ὑπέροχη ἐκκλίσι τῶν ἐσπλαγχνία του: «— Μὴν τὴν κάνεις νὰ πονέσῃ πῶς... Σὲ λίγο θὰ πεθάνῃ!...». Κι' ἐνῶ σιωροζόταν σ' ἐρημία μέσα τῶν ὅλη ἡ ἐρωτικὴ του πίστις, ὅλη ἡ εὐτυχία, ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ἀτέρνατα σπαραχτικῆς ψυχῆς του ἀνάβρυνε ὁ οἶκτος.

Μετὰ τὰ χέρια στανωμένα πρὸς τὸ στήθος του, σφίγγοντας τὰ δόντια του, σὰν νᾶθελε νὰ συγκρατήσῃ ὅλη τὴ δυνάμη, ἀνασπρωθῆκε, σπᾶθῃκε ὀρθὸς καὶ κατέβαλε ὅλη τὴν προσπάθειά του, γιὰ νὰ πῇ ψέματα, νὰ πῇ ψέματα γλακὰ καὶ παρήγορα, καὶ πῇ ψέματα χαιροζελόντας, γιὰ νὰ πεθάνῃ ἡσυχᾶ ἡ φτωχὴ ἀρρωστη.

— Τὸ ἤξερα, μικρούλα μου, ψιθύρισε μετὰ πικριμένη φωνή, τὸ ἤξερα, καὶ, καὶ σὲ συγχωρῶ, ὦ καὶ, καὶ, σὲ συγχωρῶ, Λουκία, μ' ὅλη μου τὴν καρδιά...

Τὰ μάτια τῆς ἐτοιμοθάνατης στηλώθηκαν στὰ μάτια του φαιροβολόντας ἀπὸ μὴ ὑπέροχη ψυχικὴ ἀγαλλίασι. Ἐνας στεναγμὸς ἀνακουφίσεως φούσκωσε τὸ ἀδυνατισμένο τῆς στήθος. Ἐπειτα τὰ βλέφαρά τῆς ἐκλείσαν σιγά—σιγά κ' ἕνα γλυκάτο χαιροζέλο ἀπῶθηκε στὸ γλοιοῦ τῆς προσώπου, ἕνα χαιροζέλο γεμάτο φῶς, πῶς ἄκουσε στὸ Φρειδερίκο γιὰ μὴ στιγμή, γιὰ μὴ μόνον ἀπὸ τὴν τῆ λάμψη τῆς πεθαμένης του εὐτυχίας, τὴ λαμπρότητα τῆς περισμένης χαρᾶς...

Ὡστερα στὸ μικρὸ, γλοιοῦ πρόσωπο τῆς ἀρρωστης χύθηκε ἡ γαλήνη ἡ παντοτεινὴ, ἡ παντοτεινὴ ἡρεμία τοῦ θανάτου...

Ἡ Λουκία εἶχε πεθάνει...